

[Hanno Budtz.]

foreslås nogen ændringer i den, og også uden at jeg ønsker at foreslå den ændret. Det drejer sig om, hvor ægteskabssager skal anlægges. De kan i almindelighed anlægges her i landet, medmindre man har indgået overenskomst med en fremmed stat, og en sådan særlig overenskomst har man indgået i de nordiske lande. Det kan være logisk nok, at man som sagsøgt kan forlange at blive støvnet i sit eget land; men det bevirker på den anden side, at det er overordentlig vanskeligt og besværligt at være sagsøger i sådanne sager, medens man i virkeligheden, hvis det drejer sig om en ægteskabssag mod en fransk eller amerikansk statsborger, har det lettere, idet man kan få sagen anlagt her i landet.

Den nye bestemmelse om, at retten kan opfordre en part til at føre bevis, og navnlig at retten selv kan bestemme en særlig form for bevistagelse, håber jeg der kan blive noget meget positivt ud af. Enhver sag oplyses i øvrigt på den måde, at advokaterne selv må fremskaffe bevismaterialet. Men i disse ganske særlige sager, hvor det meget ofte drejer sig om så vigtige spørgsmål som forældremyndighed over børn, er det ofte påkrævet at få erklæringer udefra, og i øjeblikket er det sådan, at hvis en af parterne modsætter sig en særlig sagkyndig undersøgelse, måske af en læge eller psykiater, kan den ikke finde sted. Det vil den altså kunne i fremtiden. Så skal man selvfølgelig blot passe på, at det ikke bliver psykiateren, der kommer til at afgøre sagen i stedet for domstolene. Det er ikke nogen påstand, og det vil dommerne også nok afvise; men meget ofte ser man måske nok meget kraftige konklusioner i disse psykiatriske erklæringer, som i højere grad burde stå åbne, hvad konklusionen angik.

Jeg har oplevet, at enkelte dommere har fundet det hensigtsmæssigt at tage en samtale med det barn, det drejer sig om, navnlig selvfølgelig når barnet har nået en højere alder, op mod de 14-15 år, og det har været overordentlig hensigtsmæssigt. Der er på den anden side andre dommere, der bestemte nægter at tage dette middel i anvendelse. Man kunne godt tænke sig, at det var noget, der burde anvendes i lidt højere grad, så retten kunne få et direkte indtryk af det, det hele drejer sig om i mange

sager, nemlig barnets anbringelse og dermed altså også barnets velfærd.

Der er heller ikke noget nyt i spørgsmålet om ankefristen, men der er alligevel grund til at se på det forslag, retsplejerådet er kommet med om, at ankefristen og eksekutionsfristen måske skulle være den samme. Mange er ikke klar over, at de, når de er blevet dømt i en sådan sag og har en ankefrist på 8 uger, i virkeligheden bør anke inden 15 dage, hvis de skal undgå f. eks. at blive sat ud af lejligheden, når lejligheden er tillagt den anden ægtefælle. Det har man set ulykkelige eksempler på, så det bør man måske også tale om i udvalget.

Noget af det mere interessante er spørgsmålet om anke af vilkår alene. Selvfølgelig kan man også i dag anke særskilt, for så vidt angår vilkårene. Det nye er, at selve separationen eller skilsmissem kan træde i kraft allerede fra underrettens afgørelse, når man er enig om dette og alene ønsker højere instansafgørelse vedrørende vilkårene. Det kan jo være meget nyttigt i nogle henseender, at f. eks. separationstiden kan løbe fra underrettsafgørelsens dato, og det vil så også betyde, at ved skilsmisse kan nyt ægteskab indgås. Det kan være hensigtsmæssigt med en sådan ordning; der kan skiftes o. lign., men jeg vil nu nok sige, at der kommer tilfælde, hvor det kan synes lidt urimeligt, at et nyt ægteskab er indgået, uden at der er truffet en endelig afgørelse om forældremyndigheden. Nok ligger det sådan, at efter forslaget til lov om ægteskab kan der træffes midlertidige afgørelser om forældremyndigheden, selv om sagen ikke er helt afgjort, men jeg går ud fra, at det kun skal være i undtagelsestilfælde, altså hvor noget ganske særligt foreligger, så jeg synes også, dette i høj grad er noget, vi må drøfte i udvalget.

Noget af det mest ømfindtlige, som allerede hr. K. Axel Nielsen var inde på, er bestemmelse af forældremyndigheden og gennemførelse af samkvemsretten. Det kan kun betegnes som ulykkelige og også uløselige sager; lige meget hvad man laver af lovgivning, er det et problem, der aldrig kan løses til virkelig tilfredshed og harmoni for de parter, det drejer sig om. Det er klart, at der er mange hensyn at tage. Der er hensynet til den af forældrene; der ikke får forældremyndigheden; der er hensynet